

KOM GODT I GANG MED **DASHBOARDET**

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Kom godt i gang med dashboardet

er udgivet af

SEGES
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A
Agro Food Park 15
8200 Århus N

8740 5000
Seges.dk

Oktober 2018

Tekst: Morten Aebeloe og Anja Kruse Christensen
Layout: Mona Olin Hvidberg

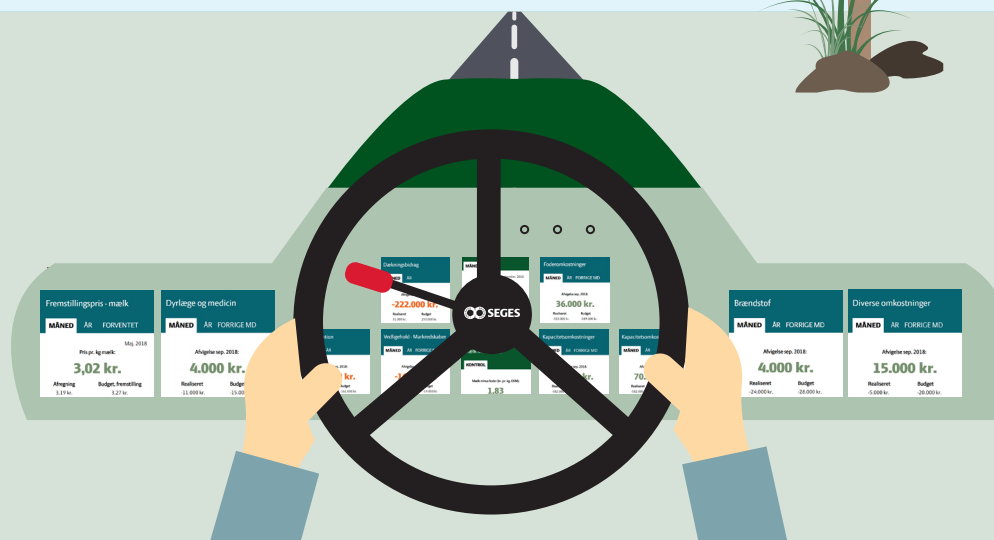
DASHBOARDET ER INSTRUMENTBRÆTTET I DIN VIRKSOMHED

Dashboardet er et digitalt værktøj, der sikrer en optimeret og nutidig styring af din bedrift. Det er et "instrumentbræt" til at styre din bedrift, ligesom det du kender i bilen. Det betyder, at dashboardet samler alle de vigtigste informationer, som du har brug for, når du skal vide, i hvilken retning du skal styre din bedrift, og hvor der skal gøres en indsats.

Dashboardet viser dig med farver, hvor det går godt (grøn), og hvor det går mindre godt (orange). Det giver dig mulighed for at udforske de konkrete områder, så du ved, hvilken indsats det vil kræve at styre bedriften den rette vej. Og du vil kunne se forklaringer på, hvorfor det går, som det gør, og hvor det går galt.

Dashboardet henter og opdaterer dine tal dagligt, så du altid sikrer dig en rettidig styring af dine handlinger – og så giver det dig faglig viden til at forklare og hjælpe med indsatserne.

God fornøjelse.

Fremstillingspris - mælk

MÅNED   ÅR   FORVENTET

Maj, 2018

Pris pr. kg mælk:

3,02 kr.

Afregning	Budget, fremstilling
3,19 kr.	3,27 kr.

Senest opdateret: 04. jul. 2018

♡   LÆS MERE

Mælk leveret

MÅNED

Gns. seneste 8 dage:

5408 kg/dag

Mål for gns. seneste 8 dage:

4952 kg/dag

Realiseret denne måned:

141078 kg

Senest opdateret: 26.09.2018

♡   LÆS MERE   UDFORSK

Mælk minus foder

KONTROL

Mælk minus foder (kr. pr. kg. EKM):

1,83

Energidnytelse: %

Senest foderkontrol: 25.09.2018

♡   LÆS MERE

Mælkekvalitet - Celletal

MÅNED

September, 2018

Forventet geometrisk celletal

271

Senest opdateret: 24.09.2018

Dit celletal er for højt. Læs mere [her](#).

♡   LÆS MERE

Mælkekvalitet - Kintal

MÅNED

September, 2018

Forventet geometrisk kintal

39

Senest opdateret: 18.09.2018

♡   LÆS MERE

Døde køer og kalve

7 DAGE

Døde køer: 0

Dødfødte kalve: 1

Døde 1-180 dage: 0

Andre døde kreaturer: 0

Senest opdateret: 26.09.2018

♡   LÆS MERE

Stykomkostninger

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

701.000 kr.

Realiseret	Budget
-364.000 kr.	-1045.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Dækningsbidrag

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

-222.000 kr.

Realiseret	Budget
31.000 kr.	253.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Kapacitetsomkostninger

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

70.000 kr.

Realiseret	Budget
582.000 kr.	452.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Resultat før skat

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

-51.000 kr.

Realiseret	Budget
-222.000 kr.	-171.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Foderomkostninger

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

36.000 kr.

Realiseret	Budget
-353.000 kr.	-389.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Dyrlæge og medicin

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

4.000 kr.

Realiseret	Budget
-11.000 kr.	-15.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE   UDFORSK

Diverse vdr. husdyr

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

29.000 kr.

Realiseret	Budget
-4.000 kr.	-33.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Diverse vdr. markbrug

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

6.000 kr.

Realiseret	Budget
0.000 kr.	-6.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Brændstof

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

4.000 kr.

Realiseret	Budget
-24.000 kr.	-28.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Ei

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

-5.000 kr.

Realiseret	Budget
-16.000 kr.	-11.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Energi - i alt

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

4.000 kr.

Realiseret	Budget
-17.000 kr.	-21.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Lønomsomkostninger

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

57.000 kr.

Realiseret	Budget
0.000 kr.	-57.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Maskinstation

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

-78.000 kr.

Realiseret	Budget
-239.000 kr.	-161.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE   UDFORSK

Diverse omkostninger

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

15.000 kr.

Realiseret	Budget
-5.000 kr.	-20.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Vedligehold - i alt

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

-34.000 kr.

Realiseret	Budget
-157.000 kr.	-123.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Vedligehold - Markredskaber

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

-16.000 kr.

Realiseret	Budget
-35.000 kr.	-19.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

Vedligehold - Staldinventar

MÅNED   ÅR   FORRIGE MD

Afvigelse sep. 2018:

-3.000 kr.

Realiseret	Budget
-20.000 kr.	-17.000 kr.

Senest opdateret: 27.09.2018

♡   LÆS MERE

INDHOLDET I DASHBOARDET

Dashboardet kan tilgås på Landmand.dk i fanen "Dashboard".

Forsiden af dashboardet er dit overblik over bedriften. Her kan du se en række kort, som giver dig forskellige informationer om din produktion og din økonomi.

De forskellige kort

De **blå kort** er økonomikort. De giver dig et overblik over de vigtigste økonomiske tal, som kommer direkte fra Ø90. Det er derfor præcis de samme tal, som du ser i din budgetopfølgning fra Ø90. Det betyder, at hver gang du eller din økonomiassistent bogfører et bilag, opdateres tallene i dashboardet dagen efter.

De **grønne kort** er produktionskort. De giver dig et overblik over de vigtigste produktionstal, som hentes og opdateres fra DMS.

Det viser kortene

På økonomikortene kan du se afvigelserne mellem det realiserede og det budgetterede. Afvigelsen er det store grønne eller orange tal i midten af kortet. Kortene har tre faner "Måned", "År" og "Forrige md". "Måned" er indeværende måned og giver et nutidigt indblik i situationen. "År" viser det realiserede, budgetterede og afvigelserne for år til dato – altså for hele den periode af året, som er realiseret. Og "Forrige md" viser det realiserede, budgetterede og afvigelserne for den forrige måned.

Hvis afvigelsen mellem det realiserede og det budgetterede er positiv, bliver tallet grønt. Er afvigelsen negativ, bliver tallet orange.

Produktionskortene viser de opdaterede og nutidige tal og værdier, som din produktion har præsteret. Også her markerer farverne grøn og orange, om udviklingen i de enkelte tal er positive eller negative.

FUNKTIONERNE I DASHBOARDET

Design dit eget dashboard

Med HJERTE-funktionen nede i venstre hjørne på kortene kan du selv bestemme, hvilke kort du vil have vist øverst.

Du har også mulighed for at tilføje og fjerne kort i dit dashboard ved hjælp af PLUS-funktionen øverst på siden. På den måde kan du selv bestemme, hvad der er vigtigst for dig og din bedrift for at komme i mål.

Udforsk dine tal

Med UDFORSK-funktionen nede i højre hjørne af udvalgte kort har du mulighed for at gå i dybden med afvigelserne for at se, hvad afvigelsen skyldes, og hvor den opstår.

Det vil give dig mulighed for at analysere dine resultater og give dig mere nuanceret information, som du kan bruge til at styre din bedrift i den rigtige retning.

Forbedr dine tal

På udvalgte kort er der en alarmfunktion, som bliver vist, hvis afvigelsen er negativ, og tallet dermed bliver orange.

Funktionen kommer frem nederst på kortet og linker til en side, hvor du kan læse mere om, hvordan du forbedrer det enkelte nøgletal.

Ved en række af kortene kan du også høre en podcast om, hvordan du forbedrer det enkelte nøgletal.

Læs mere om nøgletallet

Med LÆS MERE-funktionen nederst på kortene finder du en forklaring af, hvad nøgletallet i de enkelte kort indeholder.

Du kan også læse mere om indholdet i de enkelte kort på de næste sider i denne vejledning.

Giv dine medarbejdere adgang

Med UDDELEGER-funktionen, som du finder under "indstillinger => andre brugere => uddeleger", kan du give dine medarbejdere, rådgivere eller andre interessenter adgang til dit dashboard.

På den måde kan du involvere dem i arbejdet med dashboardet, og det kan være med til at skabe rettidig styring og forbedre kommunikationen til dem.

Tilføj og fjern kort

Ved at klikke på pluset oppe i højre hjørne kan du fravælge og tilføje kort, så du hele tiden kan justere, hvilke kort du vil følge i dit dashboard.

"DASHBOARDET"

På de følgende sider finder du en gennemgang af kortene samt en forklaring af, hvad tallet i de enkelte kort indeholder.

Bedre overblik

Bedre styring

Bedre bundlinje

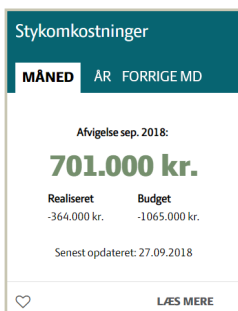

Fremstillingspris

Fremstillingsprisen viser, hvad det koster at producere et kg. mælk (leveret), og ved hvilken afregningspris alle omkostningerne er dækket for driftsgrenen mælk.

Fremstillingsprisen på mælk består af alle omkostninger inkl. ejeraflønning og forrentning af egenkapitalen fratrukket dyreomsætning og andre landbrugsindtægter i mælkeproduktionen. Disse fordeles på din leverede mælkemængde. Fremstillingsprisen er uden værdiændringer på besætning og beholdninger, så den bedre kan sammenlignes på tværs af perioder.

De omkostninger og indtægter, der indgår i fremstillingsprisen, er: Foderomkostninger, dyrlæge og diverse, arbejdsomkostninger, energi, vedligehold, forsikringer, kapacitetsomkostninger, afskrivninger, renteudgifter og prioritetsomkostninger, forrentning af egenkapital og dyreomkostning og andre landbrugsindtægter.

Stykomkostninger

Stykomkostningerne består af de samlede omkostninger: Udsæd, gødning, planteværn, diverse vedr. markbrug, korn, færdigblandinger, andet indkøbt foder, eget grovfoder, dyrlæge og medicin samt diverse vedr. husdyr.

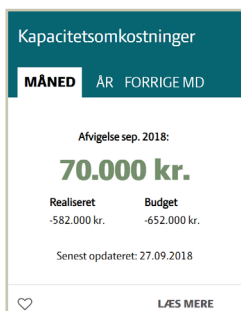
Vær opmærksom på, at foderomkostningerne udgør en meget stor del af stykomkostningerne. Hvis du ikke opgør dit faktiske foderforbrug hver måned, men i stedet bogfører et forventet forbrug, så kan de faktiske stykomkostninger afvige fra det, du ser i dashboardet.

Dækningsbidrag

Dækningsbidraget beregnes som bruttoudbytte fratrukket stykomkostninger.

Vær opmærksom på, at foderomkostningerne udgør en meget stor del af stykomkostningerne og dermed også påvirker dækningsbidragets størrelse. Hvis du ikke opgør dit faktiske foderforbrug hver måned, men i stedet bogfører et forventet forbrug, så kan det faktiske dækningsbidrag afvige fra det, du ser i dashboardet.

Kapacitetsomkostninger

Kapacitetsomkostninger i alt består af de samlede omkostninger: Energi, maskinstation m.v., vedligehold, investeringer i driften, lønomkostninger, ejendomsskat og forsikringer, diverse omkostninger samt af- og nedskrivninger.

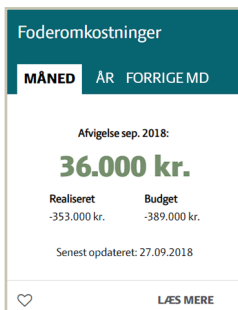
Vær opmærksom på, at afskrivningerne indgår i kapacitetsomkostningerne. Hvis du ikke afskriver løbende, men f.eks. kun årligt eller kvartalsvis, så vil dine kapacitetsomkostninger se lavere ud, end de faktisk er.

Resultat før skat

Resultat før skat viser bedriftens resultat før skat, men efter finansieringsomkostninger, private indtægter/omkostninger og andre reguleringer.

Jo flere omkostninger du vælger at bogføre løbende, jo mere retvisende vil denne information om resultat før skat være.

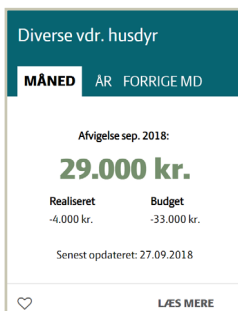
Foderomkostninger

Foderomkostningen opgøres ud fra forbrugt foder i opgørelsesperioden.

Den består af både indkøbt og eget fremstillet foder og dækker over disse linjer i det interne regnskab:

- Korn
- Færdigblanding mv.
- Andet indkøbt foder
- Eget grovfoder

Forbruget kan opgøres ved præcis udvejning i hele perioden, ved opgørelse enten af primo/ultimo lagerbeholdning, køb og salg (og svind) for perioden, eller via skøn. Når man skal opgøre foderforbruget, bør man benytte den mest retvisende metode, der samtidig er praktisk mulig, for at få en så præcis beregning af periodens foderomkostninger som muligt.

Diverse omkostninger vedrørende husdyr

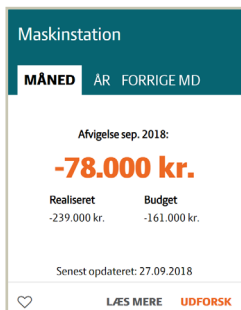
Diverse omkostninger vedrørende husdyr er styk-omkostninger og består blandt andet af omkostninger til avl, produktionsrådgivning, ydelseskontroller, klovbeskæring og Daka.

Lønomkostninger

Lønomkostninger består af løn og samtlige personaleomkostninger, f.eks. feriepenge, pension, fri telefon, kost og logi samt værdi af fri bil.

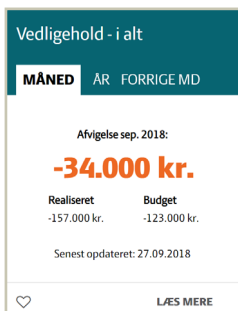
Maskinstation

Maskinstationsudgifter er alle omkostninger forbundet med maskinstation. Det kan f.eks. være skårlægning, høstarbejde, mejetærskning, såning, husdyrgødning, presning, kørsel, leje af maskiner mm.

Diverse omkostninger

Diverse omkostninger består af diverse kapacitetsomkostninger og dækker blandt andet over omkostninger til vand, regnskab, telefon, biler samt operationel leasing. Den indeholder ikke diverse vedr. husdyr og diverse vedr. markbrug.

Vedligehold i alt

Vedligehold i alt omfatter alt vedligehold på bedriften. Det kan f.eks. være vedligehold af markredskaber, staldinventar, skov, fast ejendom, grundforbering og stamplanter.

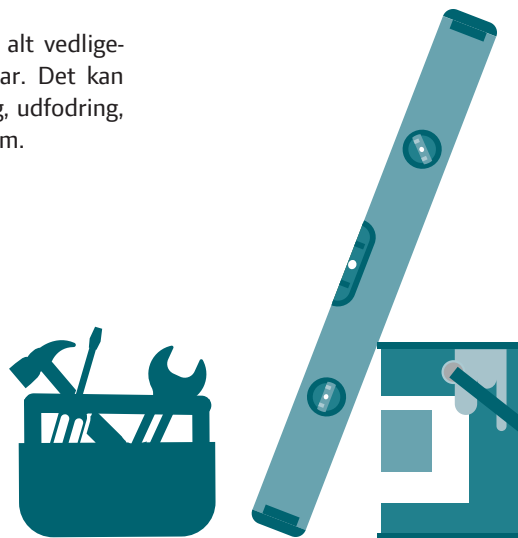
Vedligehold – markredskaber

Vedligehold – markredskaber omfatter alt vedligehold, der relaterer sig til markredskaberne. Det kan f.eks. være vedligeholdelse af traktor, mejetærsker, reservedele, høstmaskiner, vandingsanlæg mm.

Vedligehold – staldinventar

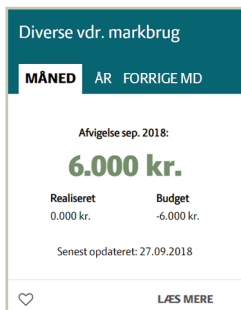
Vedligehold – staldinventar omfatter alt vedligehold, der relaterer sig til staldinventar. Det kan f.eks. være vedligehold af malkeanlæg, udfodring, udmugning, ventilation, reservedele mm.

Dyrlæge og medicin

Dyrlæge og medicin består af omkostninger til dyrlæge, medicin samt prøver foretaget af dyrlæge.

Diverse omkostninger vedrørende markbrug

Diverse omkostninger vedrørende markbrug er styk-omkostninger og består blandt andet af omkostninger til tørring, plastik, produktionsrådgivning og fragt.

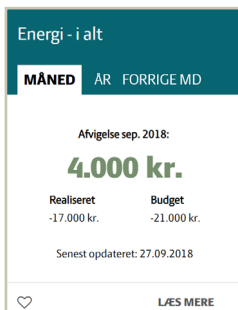
Brændstof

Brændstof indeholder omkostninger til diesel og benzin til bedriftens køretøjer og dermed ikke fyringsolie til opvarmning.

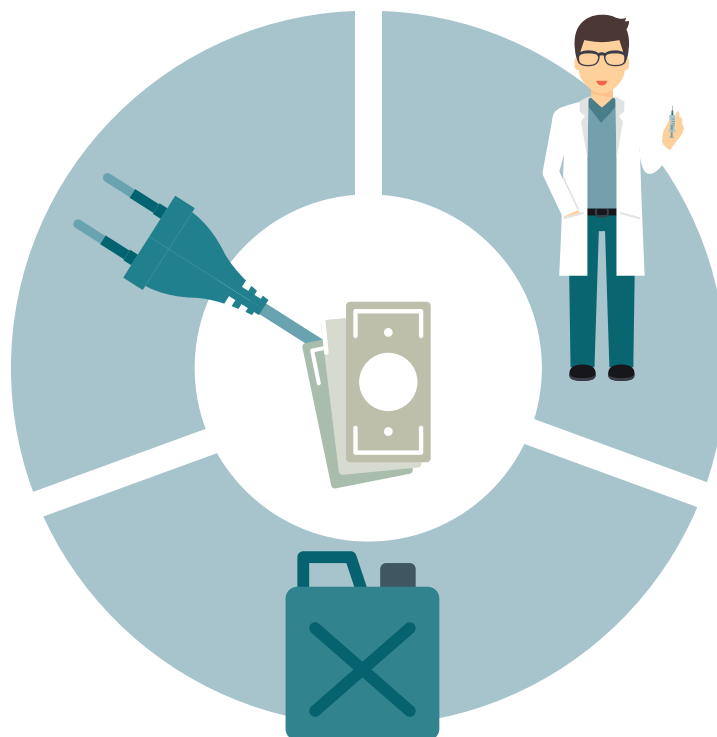
El

El består af omkostninger til el samt evt. anden energikilde. Det kan f.eks. være omkostninger til gas.

Energi i alt

Energi i alt består af omkostninger til el og brændstof samt eventuelt anden energikilde.

Mælk leveret

Mælk leveret viser din mælkeleverance til mejeri beregnet ud fra seneste afhentning af mælk. Kortet viser den gennemsnitlige mælkeleverance pr. dag i kg. EKM for de seneste 8 dage, målet for den gennemsnitlige mælkeleverance pr. dag for de seneste 8 dage, og den realiserede mælkeleverance for måneden.

Døde køer og kalve

Kortet viser antallet af døde køer, dødfødte kalve, døde 1-180 dages kalve og andre døde kreaturer indenfor de seneste 7 dage. Tallene hentes fra DMS.

Mælk minus foder

Nøgletallet viser mælkeprisen minus foderomkostningerne pr. kg. EKM i seneste foderkontrol. Mælk minus foder beregnes ved en foderkontrol og viser, hvad der er tilbage efter betaling af foder, som udgør omkring 70% af stykomkostningerne til produktion af mælk. Prisgrundlaget er Arlas afregningsmodel og de foderpriser, der fremgår af fodermiddeltabellen.

Kortet viser også energiudnyttelsen hos de malkende køer i seneste foderkontrol. Energiudnyttelsen viser forholdet mellem den energi, som køerne optager, og den energi, som køerne har behov for.

Mælkekvalitet – celletal og kimtal

Celletallet siger noget om sundheden i besætningen, primært yversundhed. Kortet for celletal viser det forventede geometriske celletal for måneden.

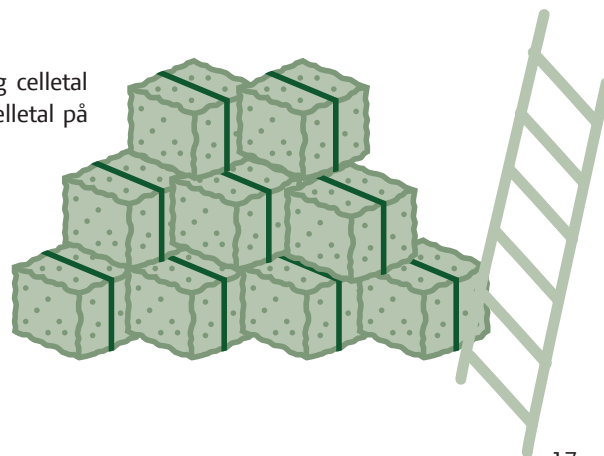
Kimtallet er et udtryk for indhold af bakterier i mælken som følge af forurening. Kortet for kimtal viser det forventede geometriske kimtal for måneden.

Arla-leverandører afregnes efter geometriske celle- og kimtal beregnet pr. mdr. Der beregnes et forventet geometrisk celle- og kimtal på basis af de tilgængelige målinger i måneden. Tallet giver dig et løbende bud på dit kvalitetstillæg/fradrag i indværende måned. Du kan bruge oplysningen til at igangsætte handlinger, der kan sikre dig en bedre afregningspris.

De øvrige mejerier måler kim i en anden enhed, så ikke-Arla-leverandører vil ikke kunne genkende kimtallet i dashboardet, da de normalt får et andet kimtal fra deres mejerier.

Farverne kan ikke overføres til andre mejerier end Arla, da der er forskellige afregningsmodeller, og fordi de øvrige mejerier typisk afregner efter de eksakte værdier for celler og kim.

Som i DMS viser dashboardet kim- og celletal som 1.000 kim eller 1.000 celler. Et celletal på 200.000 vises som 200.

DATA I DASHBOARDET

Dataene i dashboardet hentes automatisk fra Ø90 og DMS, og de opdateres alle hver morgen. De data, du ser i dashboardet, er derfor præcis de samme, som du vil kunne se i en printet version. Fremstillingsprisen er et nøgletal, der beregnes ud fra forudsætninger i budgetopfølgningen, fordelingsprocenter, sats for ejerløn og forrentning af egenkapital, og opdateres løbende, når budgetopfølgningen indberettes.

Den automatiske opdatering betyder for økonomikortene, at ligeså snart der er bogført en ny faktura, så vil du næste morgen kunne se et nyt tal på det kort, som omkostningen hører under.

Hvis der ikke er data i dine økonomikort, skal du kontakte din rådgiver og bede dem kontrollere oplysningerne i Ø90.

SÅDAN FUNGERER UDFORSK

Når du aktiverer UDFORSK-funktionen, får du vist mere detaljerede data, der ligger bag det realiserede beløb.

UDFORSK-funktionen trækker data ud og præsenterer det, så det kan understøtte en virksomheds beslutninger.

UDFORSK-funktionen giver dig de vigtigste informationer til at styre din bedrift.

Når først du har åbnet UDFORSK-funktionen, kan du klikke på de forskellige grafer og vinduer og se yderligere detaljeret information.

Du kan bruge funktionen til at lære mere om registreringerne, der ligger til grund for dine realiserede data.

INDEN DU BRUGER DASHBOARDET

Før du kan få det fulde potentiale ud af dashboardet, er det nødvendigt at afklare, hvilke krav det stiller til dig og din rådgivning.

Budget og budgetopfølgning

For at tallene kan vise afvigelser i perioden, er det nødvendigt at have indtastet et budget i Ø90. Det er også nødvendigt at foretage budgetopfølgninger i Ø90 – blandt andet for at kunne beregne fremstillingsprisen i dashboardet.

Løbende bogføring

Tallene for det realiserede i dashboardet ændres kun, hvis der foretages løbende bogføring og opgørelse af foder i Ø90. Foretages dette ikke, vil tallet ikke ændre sig, og du vil ikke få den fulde værdi af dashboardet i din styring af bedriften.

Forventninger til din rådgivning

Dashboardet giver dig adgang til dine egne tal og afvigelser, som du normalt får en gang i kvartalet ved budgetopfølgningen. Derfor bør du forventningsafstemme med din rådgiver, hvilken slags rådgivning du kommer til at efterspørge nu, hvor du benytter dashboardet.

SEGES

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Agro Food Park 15
DK 8200 Aarhus N

+45 8740 5000
info@seges.dk
seges.dk

